

Az ember csomóponti lény

Szellemi Műhely: Kátai István József hozzászólása

Egy teljesen új rendszert kell kialakítani, hogy az embereknek érdekük és érdemes legyen közügyekben gondolkodni.

A polgármester úr tapasztalatból beszélt. Én más oldalról szeretném megközelíteni a témát. Hosszas kutatás után valami szörnyű dologra jött rá a modern pszichológia a képviseleti demokráciával kapcsolatban: az ember csomóponti lény. Ezt úgy kell érteni, hogy az egyes embertől más emberek felé kapcsolatok vezetnek. Ezek lehetnek érzelmi szálak, üzleti jellegűek, vagy családi kapcsolati szálak, és bármilyen más típusú kapcsolatok. Az egyes emberhez is vezetnek hasonló szálak. A képviseleti demokrácia már olyan szinten elidegenítette az embereket nemcsak a közügyektől, hanem a saját ügyeiktől is, hogy szinte csábító a közügyek intézői számára a visszaélés. Ugyanakkor azokat az embereket, akik szinte már a saját ügyeiket sem intézik – hanem csak sodródni az árral – az ún. közügyintézés is sodorja mindenfelé. Ennek hatására kibillennek ebből a csomóponti lény szerepből. A legelemibb hozzájuk tartozó ügyekben sem vezetnek hozzájuk kapcsolati szálak, és ők ötlük sem vezetnek sehová szálak. Azt mondják ezek a modern kutatások, hogy egy ember, ha ebből a csomópontból kibillen – pl. a *szubszidiaritás*¹ nem létezik, csak papolnak róla – akkor az az ember hamarosan meg fog halni.

A feleségem családjában a 96 éves nagymamánál figyeltem fel erre a jelenségre. Ő már mindenkit túlélt. Kihaltak mellőle az ismerősök, a 70 és 80 éves barátnők is. Tökéletes testi egészségben volt, és egyszer csak kivonult a világból. Most értettem meg – amikor ezt a tanulmányt olvastam – hogy a nagymama elvesztette a természetes kapcsolatait, kikerült a saját csomópontjából, és ekkor kiköltözött a világból.

Most nézzük meg ezt a szörnyű társadalmi jelenséget, ami itt Magyarországon zajlik! Halomra hálnak az emberek. Döbbenet értesülünk róla, hogy egy-két év alatt elmennek 50-60 éves emberek. Egyszer csak bekövetkezik egy nagy összeomlás, és kiköltözik ebből a világból. Szerintem ez az ún. képviseleti demokrácia bűne is. Mert az elmúlt 20 esztendőben mit tapasztaltunk meg? Demokrácia címen árultak nekünk egy észbontó, rafinált fosztogatást. Az emberek sorra azt élték meg, hogy először csak egyesek vesztek el az állásukat, majd többek. A számuk már eléri a másfél milliót! Majd mindenféle rafinációk révén lassan a családi vagyont is kihúzzák a kezünkből. Becsábítják a hiszékeny embereket olyan utcákba, amelyik nem vezet sehová. Most éljük meg milliós tömegeknek azt az állapotát, hogy fedél sem lesz a fejük fölött. Mert jól kiképzett, nagy dumájú ügynökök árulták nálunk a hiteleket és erre vették fel a kölcsönöket úgy, hogy fogalmuk sem volt szegényeknek arról, hogy mit írnak alá...

Amit ma demokráciának neveznek, már nem is képviseleti demokrácia, mert a politikusok saját magukon kívül senkit nem képviselnek. Ha összevesznek valamin, akkor az a zsákmány. Egyik erre cincálja, a másik arra cincálja. Kevesli a részét belőle. Mennek a BKV-botrányok meg a többi. De az ember tudja, hogy a háttérben nem a tisztesség kezdett el dolgozni, hanem valakik valamin összevesztek. Akkor most a törvény erejével verünk a fejetekre. De nem a törvényekről, meg a tisztességről, meg az igazságról van szó, hanem a fosztogató bandák összevesztek egymás között és beindult egy leszámolási mechanizmus állami fegyveres meg

---

¹ A **szubszidiaritás** fogalma a latin *subsidium* szóból ered, amelynek jelentése: „tartalék”, átvitt értelemben „segítség”, „támogatás”, „pénzbeli segély”.

jogi segédlettel. Most nagyon rossz véleményt mondok az egészről, de saját szemünkkel látjuk, hogy halnak meg egymás után az emberek.

Nekem is meg kellett élni, hogy apám elkedvetlenedik. Mert minden szálát elvágta körülötte. Először csak az a cég ment tönkre, ahova az áruját beszállította. Azután már a piacra sem volt érdemes kimenni. Tudjuk hogyan zajlott le ez az összeomlás. Én az egész jelenségre a modern pszichológia kutatási eredményét látom magyarázatnak.

Igenis, az ember csomóponti lény. Tőle szálak vezetnek más emberekhez, hozzá pedig más emberektől kell szálaknak vezetni. Ezeknek a szálaknak élniük kell, és ezek a szálak éltetik a csomópontban ott lévő embert. Ha ezek a szálak elfognak, elsorvadnak, valamilyen tragédia folytán elszakadnak, vagy elvagdossák őket – akár ilyen mechanizmus által, melyet az utóbbi 20 év alatt megéltünk – akkor itt a vég. Én az egészet így is élem meg. Nekem az az érzésem, hogy itt egészen másként kell gondolkodni. Az embereket rá kell arra döbbsenteni, hogy ezek a közügyek az ő ügyeik is. Mert az ő ügyük valamilyen formában benne kell, hogy legyen ebben a közügyben.

A tényleges képviseleti demokráciának ott érzem a határát, ahol az ember nem veszíti el csomóponti lény jellegét. Az számára fontos ügyeknek továbbra is részese marad. Az egészen más dolog, ha valaki ezekkel a közös ügyekkel a közösség megbízásából teljes munkaidőben foglalkozik. De annak azt kell elősegíteni, hogy a közügyekben az ő egyéni kis ügye is előremenjen, megvalósuljon, ő is boldoguljon. Az ő élete is rendben legyen. Amennyiben egyáltalán ebben a földi életben rendben mehetnek a dolgok. De az, ami ma kialakult országszerte, az nem állapot. Az elfogadhatatlan. Az emberek már teljesen beleélték magukat ebbe a pszichózisba. Szomorúan kell látni, hogy hányan jönnek össze egy közösségi rendezvényen, egy szép ünnepségen, vagy egy szép műsoron. Látjuk az egyházak tagságának sorvadását. Valahol valami elromlott, és az alapoknál kell keresni a megoldást. Egy teljesen új rendszert kell kialakítani. Egy olyan rendszert, hogy az embereknek érdekük legyen és érdemes legyen közügyekben gondolkodni, érdemes legyen mások sorsával törődni. Hozzászokjanak egyáltalán ahhoz, hogy intézzék saját ügyeiket. Mert az nem lehet cél, hogy mindenki arra számíton: majd csak lesz valahogy.

Volt már itt Magyarországon egy politikus, aki többször mondta, hogy még mindig nem vagyunk elegen. Hiába szalad az ember előre. Ha hátranéz és senki se jön utána, így csatát nem lehet nyerni, és semmit nem lehet elintézni. Ugyanígy, ha a közösség vezetője nem érzi maga mögött a lakosságot, mert nem látja az érdeklődést ezek iránt az ügyek iránt. Egyáltalán nem is tudja, hogy az emberek mit gondolhatnak. Mert nem látni az érdeklődést, kíváncsiságot, azt a törekvést, hogy vegyünk kezünkbe a község életét, csináljunk valamit. Ne ragadjunk le abban az állapotban, amiben élünk. Mert ez így nem jó. Láthatóan az emberek nem jól érzik magukat ebben a világban. Valami nagyon nagy változásnak kell bekövetkezni, hogy valamire el tudjunk mozdulni. Most természetesen a polgármester úr és a képviselő testület is próbálkozik ezzel, azzal, amazzal, meg mindenfélével. De a lakosság, a helyi polgárok nélkül nem lehet előbbre jutni. Valahogy el kell jutni az emberek döntő többségéhez és rá kell ébreszteni őket arra, hogy ezek az ügyek mindnyájunknak fontosak, mert ezek tartanak bennünket életben. Ezek miatt az ügyek miatt érdemes másnap felkelni, ezért érdemes elindulni otthonról, tenni-venni, intézni ezt, azt, amazt. Ez a lelkület hiányzik ebből az országból és a településből, hogy küszködni kell vele. Nem baj, ha először nem sikerül úgy ahogy szeretnénk, de mégis megpróbáljuk. Amennyire sikerül, ameddig eljutunk, annak örülünk. Legalább idáig eljutottunk. Azt kívánom, hogy ezt az örömet minél több ember megszerezze magának ezen a településen és ebben az országban.